

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 556/2022-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku (sudca spravodajca) a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou doc. PhDr. JUDr. Marcelou Tittlovou, PhD., LL.M., Bernolákova 5, Modra, proti postupu a uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 6Tos/117/2020 z 25. januára 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkové východiská

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. septembra 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Tiež žiada zrušiť nariadenie výkonu trestu, ktoré nadväzovalo na namietané uznesenie, priznať mu primerané finančné zadosťučinenie 500 eur a náhradu trov konania.

2. Okresný súd Košice II uznesením č. k. 6Pp/94/2015 zo 4. augusta 2020 rozhodol, že sťažovateľ sa počas skúšobnej doby podmienenečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody stanovenej mu uznesením Okresného súdu Košice II č. k. 6Pp/94/2015 zo 16. decembra 2015 neosvedčil a zvyšok trestu, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Pezinok č. k. 2T/147/2013 z 29. júla 2013 vo výmere 1 roka 7 mesiacov a 26 dní, odsúdený vykoná.

3. Po vyhlásení uznesenia, jeho odôvodnení a po poučení o práve na podanie sťažnosti sa sťažovateľ nevyjadril a ponechal si lehotu na podanie sťažnosti. Sťažovateľ doručil 6. augusta 2020 Okresnému súdu Košice II písomne podanie, v ktorom uviedol, že sa výslovne vzdáva práva podať sťažnosť. Následne 16. novembra 2020 sťažovateľ doručil Okresnému súdu Košice II sťažnosť

(spísanú zvolenou obhajkyňou na základe plnomocenstva z 30. októbra 2020) proti uzneseniu o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody a o vykonaní zvyšku pôvodne uloženého trestu.

4. Krajský súd namietaným uznesením sťažnosť sťažovateľa podľa § 193 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku (ďalej len „TP“) zamietol ako podanú oneskorene s odôvodnením, že vyhlásenie o vzdaní sa podania sťažnosti je neodvolateľné a vzťahuje sa aj na obhajcu sťažovateľa. Namietané uznesenie bolo obhajkyňi doručené 15. februára 2021.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že uznesením Okresného súdu Bratislava I č. k. 9Tp/80/2020 z 1. júna 2020 bol vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) TP, pričom v čase verejného zasadnutia 4. augusta 2020 bol na jeho strane naplnený dôvod povinnej obhajoby podľa § 38 ods. 1 písm. c) TP. Okresný súd Košice II sťažovateľovi v konaní o neosvedčení sa v skúšobnej dobe neustanovil opatrením obhajcu a ani ho nevyzval, aby si obhajcu v primeranej lehote zvolil (§ 40 ods. 1 TP). Okresný súd Košice II tak neurobil aj napriek vedomosti, že sa v čase rozhodovania nachádzal sťažovateľ v ústave na výkon väzby, z ktorého ho dal eskortovať na účely vykonania verejného zasadnutia. Podľa názoru sťažovateľa Okresný súd Košice II nemal verejné zasadnutie vykonať, pretože naň neboli splnené zákonom požadované podmienky (§ 293 ods. 9 TP). Sťažovateľ tiež namieta, že z verejného zasadnutia mu nebola doručená zápisnica a obhajkyňi bola zápisnica doručená 26. novembra 2020.

6. Sťažovateľ sa domnieva, že zvyšok pôvodne vykonaného trestu odňatia slobody nie je povinný vykonať, pretože sa na neho má hľadieť, ako keby sa v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody osvedčil a trest sa má považovať za vykonaný dňom podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Po skončení skúšobnej doby je súd povinný rozhodnúť do dvoch rokov o tom, že sa sťažovateľ osvedčil v skúšobnej dobe a že zvyšok trestu odňatia slobody uložený pôvodným rozhodnutím sa vykoná (§ 68 ods. 4 Trestného zákona). Sťažovateľ odvodzuje svoju argumentáciu od skutočnosti, že krajský súd namietaným uznesením (25. januára 2021) rozhodol až po dvoch rokoch od uplynutia trojročnej skúšobnej doby (16. decembra 2020).

7. Sťažovateľ ďalej namieta, že o tom, že trest má vykonať, sa dozvedel až po nástupe do výkonu väzby (19. júla 2022), z ktorej bol následne preradený na výkon trestu odňatia slobody (21. júla 2022). Sťažovateľ sa následne z výpisu vykonávaných trestov (22. augusta 2022) dozvedel, že bude vykonávať tri tresty za sebou.

8. V závere uviedol, že zo strany všeobecných súdov došlo k viacerým procesným pochybeniam, k vážnym zásahom do práva na obhajobu a k znemožneniu riadne a včas podať opravný prostriedok. Tento nesprávny procesný postup trestných súdov je podľa názoru sťažovateľa zároveň dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) TP.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu uplatnených práv namietaným uznesením:

9. Podľa § 124 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

10. Ústavný súd z registra doložiek právoplatnosti a vykonateľností súdnych rozhodnutí zistil, že namietané konanie bolo právoplatne skončené 25. januára 2021. Namietané uznesenie bolo obhajkyňi sťažovateľa doručené 15. februára 2021. Aj napriek absencii údajov doručenia namietaného uznesenia sťažovateľovi je ústavná sťažnosť doručená ústavnému súdu 5. septembra 2022 podaná po dvojmesačnej lehote podľa § 124 zákona o ústavnom súde. Vzhľadom na uvedené preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 1 písm. f) zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

III.2. K namietanému porušeniu uplatnených práv postupom krajského súdu:

11. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, I. ÚS 348/2019).

12. Podstata námietok sťažovateľa ohľadom postupu krajského súdu spočíva v tvrdení, že štátne orgány od sťažovateľa takmer jeden rok a šesť mesiacov (od 25. januára 2021 do 19. júla 2022) nepožadovali nastúp na výkon trestu.

13. Právo na osobnú slobodu je garantované čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a je v ňom obsiahnuté aj právo obvineného začať konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho väzby a nariadil prepustenie obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie sa môže

v zákonom určených prípadoch podmieniť zárukou. Obsah označeného ustanovenia ústavy korešponduje právam vyplývajúcim z čl. 5 dohovoru (III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, III. ÚS 424/08).

14. Článok 17 ústavy zahŕňa základné hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Táto súdna ochrana zahŕňa základné procesné garancie spravodlivého súdneho konania s prihliadnutím na povahu a účel konania o väzbe (čo platí aj vo vzťahu k čl. 5 ods. 4 dohovoru), a preto sú na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikovateľné špeciálne ustanovenia čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy o osobnej slobode.

15. Ústavný súd už rozhodol, že porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v kontexte ustanovenia § 124 zákona o ústavnom súde predstavuje tzv. „iný zásah“ (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03). Podstatou, účelom a cieľom práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte mohlo trvať (I. ÚS 22/01, III. ÚS 389/2022). Uvedený právny názor je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (rozsudok vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike z 3. marca 2009, sťažnosť č. 16970/05).

16. Zásah do sťažovateľových uplatnených práv v dobe doručenia ústavnej sťažnosti (5. septembra 2022) netrval. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. októbra 2022

Peter Straka
predseda senátu